

Nogle fokusområder fra rapport til skolens rejseshold: Thomas Nordahl et al: 'Uligheder og variationer', UCN 2010

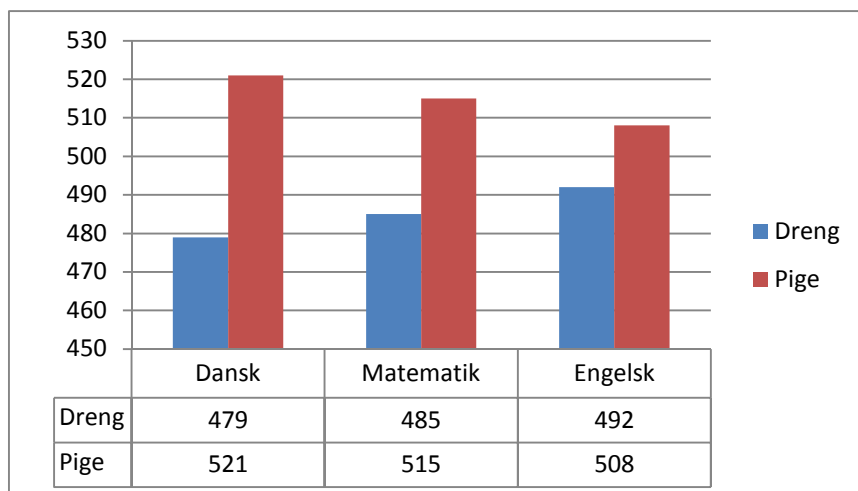
I denne rapport til rejsesholdet lægges der en særlig vægt på at studere forskelle i den danske folkeskole samt at analysere, hvad der giver god motivation og et godt læringsudbytte for eleverne. Arbejdet bygger på en ny og stor kvantitativ surveyundersøgelse udført i den danske folkeskole i forbindelse med implementeringen af LP-modellen. Samlet bygger datamaterialet på 24 663 elever og svarprocenten er 91,8. Omfanget og svarprocenten i datamaterialet indebærer, at fundene kan betragtes som repræsentative for den danske folkeskole.

Store forskelle mellem elever og elevgrupper

Et vigtigt resultat af undersøgelsen er, at der er relativt store og systematiske forskelle mellem eleverne i den danske folkeskole. Man kan sige, at den danske folkeskole klarer sig godt med mange elever, men samtidigt findes der et stort antal af eleverne, der klarer sig dårligt på mange indikatorer.

Drenge klarer sig væsentligt dårligere end piger

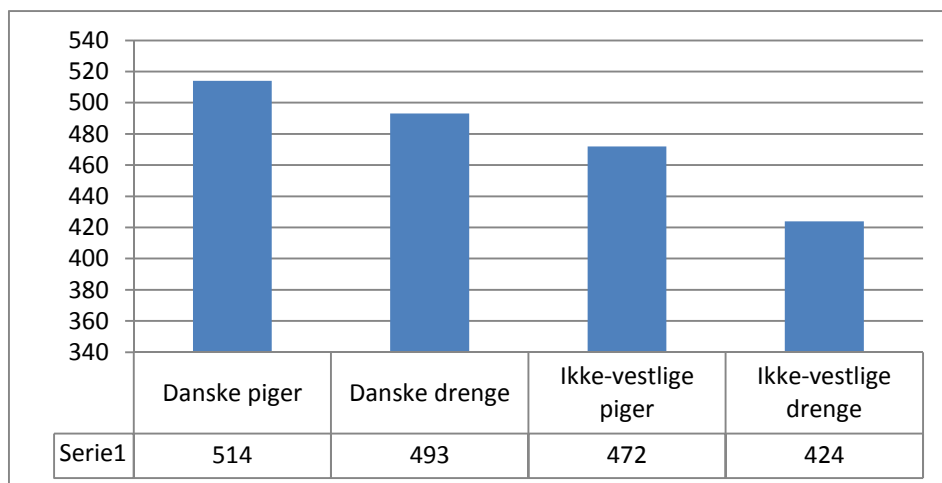
Drenge som en gruppe scorer klart dårligere end piger i alle hovedfagene. De opnår en klart lavere social kompetence i lærervurderinger, og de viser lavere motivation og arbejdsindsats. Der er en række drenge, der klarer sig godt i skolen, men samtidigt er der også mange drenge, der får et meget dårligt læringsudbytte.

Ikke-vestlige drenge er et stort problem for skolen

Endvidere findes der markante forskelle mellem tosprogede elever med en ikke-vestlig baggrund og danske elever. Den gruppe, der skiller sig mest negativt ud, er drenge med ikke-vestlig baggrund. En stor andel af disse får et så dårligt læringsudbytte, at de med stor sandsynlighed vil få problemer i det videre uddannelsesforløb og dermed også på arbejdsmarkedet. Det er en gruppe af fremtidige unge mænd, der vil få problemer i samfundet og som samfundet sandsynligvis får problemer med.

Mange elever defineres som problematiske

En ud af fire elever i den danske folkeskole defineres af klasselærerne som vanskelig og problematisk. Hvis vi ser på drenge specifikt, vurderes 30 % af disse som vanskelige. Det tal må betragtes som et udtryk for, at skolerne og lærerne mener, det er elevernes individuelle gener, egenskaber og forudsætninger, som er problematiske og ikke den måde, som skolen møder denne mangfoldighed af elever på.

En konstant stigning af antallet af elever, der udtages til specialundervisning

Andel af elever, der modtager/ikke modtager specialundervisning	2008	2009
Modtager specialundervisning	10,9	11,8
Modtager ikke specialundervisning	89,1	88,2

Eleverne, der modtager specialundervisning, klarer sig dårligt i skolen. De vantrives og er mere udsatte for mobning end andre elever. Disse resultater kan forstås således, at den danske folkeskole har det vanskeligt med at integrere forskellige elevgrupper socialt og fagligt i læringsarbejde. Det hænger sammen med, at individperspektivet ser ud til at stå stærkt blandt lærere og skoleledere. Det er eleverne, der er vanskelige, og dermed kan fokus nemt ledes væk fra det, der i virkeligheden foregår i skolen. Tilgangen stemmer ikke overens med den førende internationale forskning, der netop udtrykker, at det er kvaliteten af undervisningen og forskellige betingelser i læringsmiljøet, der er afgørende for elevernes læringsudbytte.

Læreren og læringsmiljøet er afgørende for resultater i skolen

Analyserne i rapporten viser, at det er læreren og læringsmiljøet, der har den afgørende betydning for elevernes læringsudbytte. Alle eleverne har gavn af at deltage i samfundet, hvor der er tydelige forventninger om læring. De vigtigste faktorer, der bidrager til faglig og social læring er:

- Lærere med god struktur i undervisningen
- Det er påfaldende at se, hvor vigtigt det er med ro og orden i undervisningen og læringsmiljøet
- Elever, som har et godt forhold til lærerne, opnår et godt læringsudbytte og er mere motiverede for skolearbejde
- Lærere, som er støttende i elevernes læringsarbejde, klarer sig godt. De gør læringen synlig for eleverne
- Læringsmiljøer, hvor alle eleverne deltager i et fagligt og socialt fællesskab, giver gode resultater.

'Uligheder og variationer' er en analyse af danske elevers motivation, skolefaglig læringsudbytte og sociale kompetencer. Analysen bygger på en ny og stor kvantitativ spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført på danske folkeskoler i forbindelse med implementering af LP-modellen. Informanter er elever og deres klasselærere. Samlet bygger datamaterialet på 24.663 elever (4. til 10. klasse) og svarprocenten er på 91,2. 'Uligheder og variationer' udkommer som bog hos Dafolo september 2010.

Yderligere informationer:

Projektchef Ole Hansen,

olh@ucn.dk

7269 0413